

BEDENKINGEN TEGEN REGELMATIGE KONSUMPTIE VAN AGARICUS MACROSPORUS

H.A. van der Aa

Eemnesserweg 90
3743 AL Baarn

Na mijn artikel over *Agaricus macrosporus* (F.H. Møller & J. Schaeff.) Pilát (van der Aa, 1978) heb ik enkele reacties ontvangen van leden, die de soort ook bleken te kennen en in sommige gevallen regelmatig te eten. Daar het om onbekende vindplaatsen ging, heb ik hen verwezen naar W. Loerakker, die op het Rijksherbarium gestart is met de bewerking van het geslacht *Agaricus* voor Nederland, zodat deze verspreidingsgegevens door hem nader kunnen worden beoordeeld.

Eén van de vondsten werd gedaan door ons lid de heer T. Stijve, en wel in een grasperk in Artis in 1974. Het toen verzamelde materiaal werd betrokken bij een programma van onderzoek waarbij de heer Stijve en andere medewerkers van het laboratorium van Neslé, in Zwitserland, verschillende *Agaricus*-soorten onderzochten op hun gehalte aan kwik, cadmium, lood en selenium. De resultaten van dit onderzoek zijn gepubliceerd (Stijve & Besson, 1976) en van dien aard, dat de heer Stijve mij erop heeft gewezen, dat het regelmatig eten van *A. macrosporus* "niet onbedenkkelijk" mag worden genoemd. Van deze resultaten haal ik er hier enkele aan, ter verklaring van deze bedenkingen.

In 27 onderzochte monsters, behorende tot 13 *Agaricus*-soorten werden kwikgehalten gevonden van 0,7-80 mg kwik per kg drooggewicht, met dien verstande, dat alleen in *A. macrosporus* een gehalte van 80 mg werd gevonden, terwijl de meeste andere monsters minder dan 10 mg bleken te bevatten. 4 Monsters echter bevatten resp. 11,16 en 2 x 17 mg. *A. macrosporus* is dus wel een geweldige uitschieter en de auteurs van genoemd artikel veronderstellen, dat "such a level could be indicative of mercury pollution, for example, by herbicidal treatment of the lawn with phenylmercury acetate, but we have not verified this."

Deze opmerking was voor ons aanleiding om inlichtingen in te winnen bij Artis naar de mogelijkheid van vervuiling ter plaatse door spuitmiddelen. Het bleek ons, dat er in Artis wel werd gespoten, maar alleen onder struiken ter beteugeling van onkruid en nooit in open terreinen (*A. macrosporus* was in 1974 verzameld in een grasperk). Bovendien bleken de gebruikte middelen in het geheel geen kwik te bevatten.

Uit het bovenstaande mag blijken, dat er inderdaad enige redenen tot voorzichtigheid ter zake van het eten van deze soort is geboden. Andere soorten uit het geslacht *Agaricus* staan overigens buiten verdenking; met name de gekweekte champignon komt uit het onderzoek van Stijve en Besson gunstig te voorschijn. Wel valt het op, dat er binnen één soort bij verschillende kollekties sterk verschillende resultaten werden geboekt. Zo varieert het loodgehalte in 8 verschillende kollekties van *Agaricus edulis* tussen 7 en 21 mg/kg drooggewicht en bij 4 kollekties *A. campestris* tussen 9 en 22. Bij deze laatste soort varieert het cadmiumgehalte zelfs tussen 1.2 en 75 mg/kg.

Kort en goed: het staat wel vast, dat verschillende wilde *Agaricus*-soorten in staat zijn om de geringe, in het milieu aanwezige hoeveelheden van bepaalde metalen te akkumulieren. Tevens, dat er grote verschillen zijn, zowel tussen de verschillende soorten onderling als tussen de verschillende kollekties van één en dezelfde soort.

De heer Stijve heeft ons aangeboden om in het komende seizoen materiaal uit de Bempolder op kwikgehalte te onderzoeken, volgens dezelfde methode, die tot bovenbesproken resultaat leidde. Ik hoop, dat de zomer en herfst ons welgezind zijn en voldoende materiaal voor dit onderzoek opleveren.

Literatuur:

- Aa, H.A. van der (1978). *Agaricus macrosporus* in de Bempolder. *Coolia* 21: 13-19.
- Stijve, T. en Besson, R. (1976). Mercury, Cadmium, Lead and Selenium content of mushroom species belonging to the genus *Agaricus*. *Chemosphere* 2: 151-158.